

Katalónia és Extremadura spanyolországi régiók turizmusának összehasonlító elemzése

Szerző: Németh Andrea¹

A nemzetközi turizmusban Spanyolország évről-évre az egyik leglátogatottabb mediterrán desztináció. Az országban szinte alig található olyan régiót, amely ne profitálna az idegenforgalomból, de a nemzeti jövedelemhez a legnagyobb mértékben a Kanári- és Baleár-szigetecsoporthoz, Katalónia, Valencia, valamint Andalúzia idegenforgalmi bevételei járulnak hozzá. A spanyolországi regionális politikai folyamatok azon túl, hogy szélsőséges gazdasági térszerkezetet eredményeztek, meghatározták a centrumban és a periférián fekvő tartományok eltérő prioritású területi és turisztikai fejlesztéseit.

Katalónia mint az ország legjelentősebb „gazdasági tengelye” olyan abszolút nemzetközi idegenforgalmi vonzerőkkel és hozzájuk kapcsolódó infrastruktúrával rendelkezik, amelyek esetében a kedvező természetföldrajzi adottságok sajátos kulturális és történelmi vonzástényezőkkel párosulnak. Katalónia idegenforgalmi felkészültsége és fogadóképességének színvonala messze kiemelkedik a spanyolországi régiók közül. Ebben a régióban az idegenforgalmi fejlesztések többnyire a már meglévő helyi fogadóképesség megtartására, s nem utolsósorban a nemzetközi turizmusban való versenyképesség további növelése érdekében történnek.

Ezzel szemben az extremadurai falusi térség természeti vonzerői kisebb intenzitással vannak jelen a nemzeti turizmus piacán, s mint rurális tájegység az adottságai révén csak olyan meghatározott igényt elégít ki, amely önmagában kevésbé versenyképes turisztikai értéknek számít. A földrajzi adottságok és a térség tradicionális agrár jellege alapvetően meghatározzák a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó falusi vendégfogadás feltételeit. Mindezeket túl a térség gazdasági fejlődésében az idegenforgalom válságkezelő és felzárkóztatási szerepet tölt be, hiszen egyszerre támogatja a helyi lakosság életkörülményeinek javítását, s teremti meg a foglalkoztatási és jövedelemszerzési lehetőségeket.

E tanulmány ezen bevezető gondolatok alapján e két, gazdasági struktúrájában és térszerkezetében teljesen eltérő spanyolországi régió turizmusának jelentőségét, s fogadóképességének egyedi vonásait mutatja be.

1. A kutatás célja és módszertana

Jelen értekezés alapcélja, Spanyolország (1. ábra) két eltérő fejlettségű régiójának a geográfiai adottságok, és a táj-térbeli jellemzők kapcsolatrendszerében történő turisztikai ismertségének és imázsának feltárása. Mindezen túl a tanulmány azt igazolja, hogy a turizmus, mint a komplex területfejlesztés egyik szerves része azon túl, hogy csökkenti a hátrányos adottságú, illetve differenciált fejlődésű perifériák helyzetét, a turizmus faktor alapján jövőbeli kitörési lehetőségként, válságkezelő megoldásként szolgálhat egy olyan gazdaságilag elmaradott területen is, mint Extremadura tartomány, ahol a turizmusiparnak alapjában véve sohasem voltak hagyományai. Ily módon egy olyan szélsőséges példának tekinthető, amely alapjában véve nem képezi az ismert spanyolországi turisztikai imázs részét.

Ugyanakkor Katalónia, a spanyol turisztikai arculat szerves komponense, ahol a természeti vonzerők és nem utolsósorban az infrastrukturális ellátottság meghaladják az átlagot, de a kiemelkedő gazdasági fejlődés nem tulajdonítható csak a turizmus egyedüli hatásának, annak ellenére, hogy mára az idegenforgalom a katalán gazdaság

húzó ágazatává vált. A regionális összehasonlítás metszéspontjában, mint az elméleti megközelítésének alapját az idegen nyelvű dokumentációs elemzések és statisztikai adatok jelentik, amelyek kiegészülnek a magyar nyelvű kiadványok vetületeivel. Az elemzéshez meghatározásra kerültek a turisztikai teljesítményekre utaló mutatók, azonban

1. ábra

Forrás: www.GENCAT.com

¹ Ph.D hallgató, Pécsi Tudományegyetem, TTK Földrajzi Intézet.

mind az adatgyűjtést, mind a feldolgozást meglehetősen megnehezítette, hogy Extremadura legfrissebb, a témát érintő turisztikai mutatói csak korlátozottan érhetőek el.

A témaválasztás aktualitását, a tanulmány szerzőjének véleménye szerint, a világ turisztikailag leglátogatottabb országának, Spanyolországának a turizmus alapú területfejlesztési mintája adja, amely sikeresen tudott integrálni egy meglehetősen elmaradott térséget a turisztikai potenciálba, és mint a regionális politika eszköztárának egyik elemeként sok szempontból szolgálhat fontos tapasztalatokkal, illetve példaként a kutató és a tárgy iránt érdeklődő olvasó számára.

2. A katalán régió gazdasági szerkezetének alapvonásai

Katalónia azon 17 spanyolországi autonóm régió egyike, ahol a térség önálló közösséget, nyelvet, kultúrát és történelmet képvisel. A tradicionálisan elfogadott kasztíliaitól eltérő nemzeti identitás és nyelvi öntudat itt a legerősebb. A katalán régió nagy előnye a földrajzi fekvése, a francia határ közelsége, amelynek révén a térség jelentős tranzit szerepet tölt be Európa és a többi spanyol régió között.

A Pireneusok, a Földközi-tenger, s az Ebro völgye által határolt régió területe 31 910 km², népességének száma 6 millió fő. Barcelona, Llérida, Tarragona, Girona tartományai a spanyol állam területének csupán 6,5%-át teszik ki. A régió azon túl, hogy egyes városai a legnagyobb földközi-tengeri kikötőnek számítanak, Spanyolország jelentős gazdasági potenciállal rendelkező térsége.² Katalónia mint a spanyol gazdaság motorja az ipari termelés 25%-át, illetve az export 30%-át adja. A katalán gazdaság eredményei a spanyolországi GDP közel 20%-ához járulnak hozzá. A régióban az Európai Unióhoz való csatlakozás (1986) után rendkívül megelégnültek, megsokszorozódtak a külföldi tőkebefektetések. A régió legnagyobb befektetőinek Franciaország és Németország után Hollandia, Svájc, Nagy-Britannia és az USA számítanak. A legtöbb külföldi tőkét a járműipar, a papír- és a nyomdaipar, valamint az élelmiszeripar vonzotta.³

A katalán gazdaság „tengelye” elsősorban a gépjárműiparra, illetve a vegyiparra épül, de kiemelkednek a villamos berendezések és a mechanikus gépgyártás export teljesítményei is. Katalóniában nagy hagyományai vannak a textilipari termelésnek, amelynek alapjait a hazai mérsékelt árú mezőgazdasági nyersanyagok szolgáltatják. A régió fejlett infrastruktúrája is rendkívül serkentően hatott a gazdasági növekedésre, a közlekedésre és a telekommunikációs lehetőségekre egyaránt.⁴

² Probáld F. (szerk.) 2000: Európa Regionális Földrajza. ELTE Eötvös kiadó, Budapest. pp: 329-332.

³ K. Faix D. 1998: Geografía de Espana. Eötvös József könyvkiadó, Budapest. pp: 140-143.

⁴ Éltető A.-Hercsuth A. 2003: Katalónia modernizációja. MTA Világ-gazdasági Kutató Intézet, Budapest.

3. A katalóniai turizmus gazdasági jelentősége

A szolgáltató szektor – elsősorban a turizmushoz kapcsolódva – a katalán gazdaság húzóágazatát jelenti, mivel az idegenforgalomból származó bevételek mind az ország, mind a régió nemzeti jövedeleméhez nagymértékben hozzájárulnak. A vizsgált évben, Spanyolországban a turizmus szektor a GDP 12%-át (36 millió euró) adta. Ugyanebben az évben a katalán régió több mint 23 millió turistát fogadott, és az ebből befolyó idegenforgalmi bevétel elérte a 10,5 millió eurót, amely 3%-os növekedést mutat az előző év turisztikai bevételeihez viszonyítva (1.táblázat). A statisztikai adatok alapján a spanyolországi turisztikai összbevételnek közel 29%-át Katalóniában regisztrálták.⁵

1. táblázat

Turistaérkezések és bevételek, 2003

	Turista- érkezések (fő)	2003/ 2002	Bevétel (euró)	2003/ 2002
Spanyolország	53 148 800	+0,6%	36 871 040	+3,7%
Katalónia	23 312 000	+1,3%	10 456 000	+3%

Forrás: Estudios de Turisme de Catalunya és www.ine.es

3.1. BEUTAZÓ TURIZMUS

A vizsgált évben a Spanyolországba érkező összes külföldi turista mintegy 27%-a kereste fel Katalóniát. Csak augusztus hónapban – amikor a legtöbb turista a tengerpartokat keresi fel – 7,2 millió vendéget fogadott a régió, amely több mint 4,4 millió euró idegenforgalmi bevételt jelentett. A Katalóniába érkező 14,4 millió külföldi turista 8,4 millió euró bevételt eredményezett a katalán gazdaságnak, ami 0,7%-os növekedést mutat a 2002. évhez képest (2. táblázat).

2. táblázat

Turistaérkezések és bevételek, 2003

	Turista- érkezések (fő)	2003/2002	Bevétel (euró)
Külföldi	14 443 000	+0,7%	8 400 000
Spanyol	4 781 000	+3,7%	1 485 000
Katalán	4 088 000	+1,2%	571 000
Összesen	23 312 000		10 456 000

Forrás: ETC Estudios de Turisme de Catalunya

A külföldiek által legkedveltebb célterületeknek számít a Costa Brava, ahol 2003-ban a külföldi turisták 37,7% üdült, a második helyen Barcelona állt, ahol a nemzetközi turistaérkezések 30%-át regisztrálták. A küldő országok közül kiemelkedik az Egyesült Királyságból érkező vendégforgalom aránya (25,6%). Franciaországból (-1,5%), Németországból (-6,3%) és a Benelux Államokból (-0,4%) kevesebb vendég érkezett.

⁵ ETC Estudios de Turisme de Catalunya

3.2. BELFÖLDI PIAC

A katalóniai statisztikai hivatal adatai alapján mind a katalán, mind a spanyolországi tartományok turistaérkezései és bevételei emelkedő tendenciát mutatnak. Az autonóm régiók közül a legtöbb turista Aragóniából (801 000 fő), Madridból (781 000 fő), Valenciából (762 000 fő) látogatott el Katalóniába. A spanyolok legkedveltebb desztinációi Barcelona és a Costa Dorada voltak, ahol a spanyol turisták mintegy 65%-a megfordult. A vizsgált évben a katalán turisták legkedveltebb célterülete a Costa Brava volt, ahol a szálláshelyi forgalom közel 30%-át adták.

3.3. KATALÓNIA TURISZTIKAI MUTATÓI 2004-BEN

2004-ben⁶ is Katalónia számított az első számú spanyolországi turisztikai desztinációnak. Az idegenforgalmi statisztikák (GENCAT) szerint a régió összesen 18,2 millió látogatót és 9,6 millió nemzetközi turistaérkezést regisztrált, ami 6,1%-os növekedést mutat a 2003. év hasonló időszakához képest (3. táblázat). A vizsgált időszakban a régió turizmusból származó bevételei elérték a 808 millió eurót, amely 12,6%-os növekedést jelent a 2003. év ugyanazon időszakához képest. Katalóniai 30,5%-kal járult hozzá az ország turizmusból származó bevételéhez.

3. táblázat

Turistaérkezések és bevételek Katalóniában, 2004

	Turista- érkezések (millió fő)	2004/2003 (jan.-aug.)	Bevétel (millió euró)	2004/2003 (jan.-aug.)
Külföldi	9,594	+6,1%	6,747	+13,8%
Spanyol	3,484	+4,5%	1,151	+8,2%
Katalán	3,135	+1,8%	507	+9,3%
Összesen	16,213		8,405	

Forrás: ETC Estudis de Turisme de Catalunya

Tartományi szinten a turizmus eredményei közül kiemelkedőek Barcelona (431 millió euró) és Girona (240 millió euró) gazdasági bevételei. A már említett időszakban a nemzetközi turistaérkezések révén 6747 millió euró bevételt regisztráltak (+13,8%), amely jelentős növekedésnek tekinthető, de a katalán (+9,3%) és a spanyol turistaérkezésekből (+8,2%) származó idegenforgalmi bevételek is növekedést mutattak. Katalóniában az említett időszakban az idegenforgalmi szektor a régió GDP-jének 11%-át adta.⁷

A beutazó turizmusban 2004-ben is Franciaország jelentette az első számú küldő országot (+2,2%), a második helyen Olaszország állt (+26,9%), majd az Amerikai Egyesült Államokból, Japánból (+38,4%) és Németországból (+1,3%) érkeztek a legtöbben. A külföldi turisták által legkedveltebb katalán tengerparti desztinációk a Costa Brava (+3,9%) és a Costa del Garraf (+6,8%) voltak, ugyanakkor leginkább a Costa Dorada veszített a népszerűségéből.

⁶ A 2004. január-augusztusi adatok alapján.

⁷ Forrás: Estudis de Turisme de Catalunya.

A 2004-es Salvador Dalí évnek (a művész születésének 100. évfordulója) köszönhetően Barcelona igencsak kedvelt volt az elmúlt évben is. A statisztikai adatok alapján a régióba érkező külföldi turisták közel 45%-a szállodákban és kempingekben szállt meg. A vizsgált időszakban összesen 17,3 millió szállodai szobafoglalást (+0,1%) regisztráltak. A Benelux Államokból (+15,8%), Olaszországból (+14,5%) és az Egyesült Királyságból (+11,44%) érkező vendégek vették legnagyobb számban igénybe a szállodai férőhelyeket. Feltűnően megemelkedett az öt, illetve a négy csillagos szállodák iránti igény, ez az egyre több kongresszus lebonyolításával és az incentive szervezésekkel függ össze. A belföldi turizmus ágazatot tanulmányozva megállapítható, hogy Spanyolország rendkívül gazdag és változatos idegenforgalmi kínálatának köszönhetően a spanyolok elsősorban a saját országukban keresnek turisztikai célpontokat. A Katalóniába érkező spanyol vendégek (3,5 millió fő) közel 22,6 millió vendégéjszakát töltöttek a kereskedelmi szálláshelyeken. Csak a belföldi turizmusból származó idegenforgalmi bevételek elérték az 1,6 millió eurót, amely 8,2%-s növekedést mutat a tavalyi év hasonló időszakához képest. Aragónia és Madrid után Valenciából érkezett a legtöbb turista. A spanyol tartományokból érkező turisták legkedveltebb idegenforgalmi célpontjai Barcelona (1,2 millió fő) és a Costa Dorada (1,1 millió fő) volt. A katalán turisták által preferált desztinációk közül kiemelkedik a Costa del Marisme és a Costa Brava vendégfoglalma.⁸

4. Katalónia mint idegenforgalmi desztináció

Ahogy arra az előbbiekben rámutattunk Katalónia, sokszínű idegenforgalmi vonzerejének köszönhetően, messze a legnagyobb vendégforgalmat bonyolítja az országban. Turizmusa elsősorban természetföldrajzi adottságaira épül (tengerpart, értékes természetvédelmi területek, kellemes éghajlat), másodsorban a történelmi, művészettörténeti, valamint a kulturális kínálatára. Katalónia első számú turisztikai terméke, amely a szakirodalomban 4 S-ként (Sun, Sea, Sand, Sex) ismertté vált idegenforgalmi vonzerőkre épül, a tengerparti üdülés. A régió 580 km hosszú tengerparttal és több mint 200 stranddal várja minden évben a vendégeket. A katalán turizmus imázs döntően erre a „csillag termékre” épül. A tengerparti célterületek (tartományi szinten Girona) közül továbbra is a Costa Brava és a Costa Dorada a legkedveltebb desztináció mind a külföldi, mind a belföldi turisták számára.

A városi, a kulturális és a kongresszusi turizmus kiemelkedő célterülete Barcelona tartomány, amely egyben a katalán kultúra bölcsője, s olyan híres művészeknek adott otthont, mint Gaudí, Picasso és Salvador Dalí. Barcelonában számos, a Világörökség részét képező és kultúrtörténeti szempontból is értékes műemlék található, többek között a Gaudi épültek (1984): a Güell park és palota, a

⁸ Forrás: Estudis de Turisme de Catalunya.

Casa Milá, a Sagrada Família-székesegyház. Ezen túl a római-kori katalán templomok (2000), a barcelonai Palau de la Musica Catalana (1997), illetve az Alt Pirineu Nemzeti Park (1997) szintén a Világörökség részét képezik⁹. Ezen túlmenően jelentős turisztikai kínálatot képviselnek Lleida és Tarragona tartományok természetvédelmi területei, ahol a sielést, a természetjárást, a kerékpározást és a hegymászást kedvelők találhatnak kiváló turisztikai célpontokat.

A katalán régióban összesen hat olyan nemzeti park található (Alt Pirineu, Cap de Cerus, Monsat, El Ports, Montserrat, Aigües Tortes), ahol egy vagy több ökoszisztéma egyedi tájképet alkot, s egyszerre szolgálja a természettudományi és a kultúrtörténeti ismeretszerzést. Tortosa tartományban az „Ebro vidéke program” mint egy újabb idegenforgalmi termék, a folyóvízi turizmus kezd teret hódítani. Leginkább a belföldi idegenforgalomban van szerepe, mivel többnyire a hazai vendégek által ismert és kedvelt.¹⁰

5. Extremadura: a feltörekvő térség egyedi vonásai

Extremadura, a Portugáliával határos, gazdaságilag elmaradott régió területe 41 602 km², így Spanyolország ötödik legnagyobb földrajzi térségeként az állam területének 8,2%-át teszi ki.¹¹ A Kasztília-León felől érkező Tajo és Guadiana folyók szinte kettészelik a tradicionálisan agrár jellegű, 1 073 351 millió fő lakosságú régiót. A mezőgazdaságilag hasznosított területein főként búzát, árpát termesztnek, de virágzik a gyapot, a dohány, a parafa és az olívbogyó termelés is. Az Európai Unió országai közül – Olaszország és Németország után – a több mint 170 000 hektár organikusan megművelt területtel a spanyolországi Extremadura vezet a biogazdálkodásban, amibe többnyire legelőket és olajfaligeteket vontak be.

Extremadura, Badajoz (663 142 fő) és Cáceres (410 762 fő) tartományokkal, illetve Meridával, a fővárossal meglehetősen alacsony népsűrűségű régióként számít az országban. A gazdaságilag fejletlen, gyéren lakott agrárvidék a legmagasabb munkanélküliségi mutatókkal és a legalacsonyabb egy főre jutó jövedelemmel jellemezhető spanyol régió. Napjainkra a regionális különbségek mérséklésére irányuló uniós területfejlesztési támogatások révén a térség gazdasági aktivitása nagymértékben növekedett, de ennek ellenére Extremadura továbbra is a fejletlen régiók gyűrűjéhez tartozik.¹²

5.1. A TURIZMUS MINT LEHETŐSÉG

Extremadura – természeti adottságaira és agrár jellegére visszavezethetően – elsődleges turisztikai terméke a falusi

⁹ Zárójelben a világörökséggé nyilvánítás éve.

¹⁰ Forrás: Estudis de Turisme de Catalunya.

¹¹ K. Faix D. 1998: Geografía de España. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. pp: 134-135.

¹² Probáld F. (szerk.) 2000: Európa Regionális Földrajza. ELTE Eötvös kiadó, Budapest. pp: 332.

vendéglátás, amely komplexen ismerteti meg a vidéki táj jellegzetes értékeit, többek között a népművészetet, illetve a tradíciókat. A falusi turizmus és vendéglátás, amely természetesen szorosan kapcsolódik a régió mezőgazdasági tevékenységéhez, a térségi válságkezelés egyik eszközét jelenti, valamint a vidék eltartó képességének javításában is fontos szerepet játszik.

Mindezekon túl az extremadurai falusi turizmus politikára alapvetően jellemző a fokozott természetvédelem, amelynek egyik legszebb példája a Monfragüe közel 500 km² területű nemzeti park. Tájvédelmi szempontból Extremadurában a rurális turizmushoz elsősorban olyan, a természetet kímélő rekreációs tevékenységek társulnak, amelyek döntően meghatározzák a régió turisztikai lehetőségeit: lovas túrák, vadvízi kajakozás, siklórepülések, kerékpár és a hegymászó turizmus, természetjárás, s nem utolsósorban a sporthorgászat. A természet közelsége az, amelyen keresztül a térség falusi vendéglátása, mint az öko- és sportturizmus kínálati eleme jelenik meg. Az extremadurai falusi idegenforgalom egy másik dinamikus fejlődő ágazata a borturizmus, amely évről évre többnyire a spanyolországi tartományok turistáit csalogatja a régióba.¹³

5.2. A TÉRSÉG TURIZMUSA SZÁMOKBAN

2003-ban az Extremadurába érkező külföldi és belföldi turisták száma elérte a 996 807 főt, ami az előző évhez viszonyítva 0,3%-os növekedést jelent. A belföldi vendéglátás (1 614 646 fő) 2003-ban is meghaladta a nemzetközi turistaérkezések számát (177 764 fő). A régióba érkező külföldi látogatók legnagyobb számban a szomszédos Portugáliából (+9,4%), Németországból (+7%), az Egyesült Királyságból (+6,5%) és Franciaországból (+8,7%) érkeztek¹⁴ (4. táblázat). Ezen országok jelentik az első számú küldő piacait a régió falusi vendéglátásának is. A legnagyobb számú nemzetközi turistaérkezést az április, illetve az augusztusi hónapokban regisztrálták. 2003-ban közel 8%-kal több külföldi vendéget regisztráltak, a hazai tartományokból érkező turisták száma azonban nagymértékben csökkent.

A legtöbb belföldi látogató Madridból, Valenciából, illetve Andalúziából és Katalóniából kereste fel a régiót

4. táblázat

Nemzetközi turistaérkezések küldő országonként, 2003

	Érkezések (fő)	2003/2002
Németország	25 519	7%
Franciaország	17 652	8,7%
Olaszország	4 070	-47,7%
Portugália	48 654	9,4%
Egyesült Királyság	17 842	6,5%
Összesen	177 764	8%

Forrás: Anuario Estadístico de Extremadura

¹³ Extremadura: <http://www.extremadura.com/turismo>

¹⁴ Extremadura: <http://www.extremadura.com>, <http://www.juntaex.es>

(5. táblázat). A térség természeti értékei, továbbá a kedvező árviszonyok is jelentős motiváló tényezőt jelentenek a belföldi turisták számára. A legtöbb érkezést március és augusztus hónapban regisztrálták.

5. táblázat

A belföldi látogatók száma küldő régiók szerinti bontásban

Régiók	Érkezések (fő)
Madrid	343 286
Extremadura	31 961
Andalúzia	210 711
Kasztília-León	106 005
Katalónia	135 669
Valencia	348 154
Aragónia	32 681
Mindösszesen	1 614 646

Forrás: Anuario Estadístico de Extremadura

A statisztikai mutatók alapján a térség három nagy tartománya közül egyértelműen Cáceres volt a legkedveltebb idegenforgalmi célállomás, ahol 2003-ban 535 940 turista-érkezést regisztráltak (6. táblázat). Cáceres az óvárosával, amely 1986-ban már az UNESCO által is védetté vált, az első számú turisztikai vonzerőt képviseli a régióban, míg Mérida, korábbi nevén Emritus Augusztus, a római kori régészeti leletei révén napjainkban az archeológusok Mek-kájának számít.

6. táblázat

A külföldi és belföldi turistaérkezések száma Extremadurában, 2003

Tartomány	Külföldi (fő)	Spanyol (fő)	Összesen
Badajoz	60 532	400 334	460 867
Cáceres	76 547	459 393	535 940
Extremadura	137 080	859 727	996 807

Forrás: Anuario Estadístico de Extremadura

6. Összegzés

A két régió különböző földrajzi adottságainak, illetve történelmi hagyományainak köszönhetően teljesen eltérő gazdasági térszerkezetet képvisel. Katalónia földrajzi szempontból rendkívül jól megközelíthető centrális térség és azon túl, hogy a francia határ közelsége csak növeli az esélyt a további gazdasági növekedésre, az országon belül is fejlett régiókkal (Aragónia és Valencia) határos. Ezzel szemben a Portugáliával határos Extremadura periférikus és nehezen megközelíthető térségnek számít Spanyolországon belül, ahol a turizmusiparnak nincs hagyománya. Következésképpen a tartomány bevezetése a turisztikai piacra, illetve vonzeróinak elismertetése jóval nehezebb, mint Katalónia esetében, ahol az ismertség már adott.¹⁵

¹⁵ Aubert A. 2001: A turizmusfejlesztés stratégiai kapcsolata Magyarországon. Turizmus Bulletin. 2001/1. 44-48.

Míg Extremadura tradicionálisan agrár- és gyéren lakott régió, addig Katalónia az ország legdinamikusabban fejlődő gazdag iparvidékének, valamint magas népsűrűségű régiójának számít. Az e fejlett gazdasági háttérre épülő katalóniai turizmusban a természeti adottságok kiváló infrastruktúrával egészültek ki, megteremtették a változatos és színes kínálat alapjait. A régió idegenforgalmi bevételének nagyobb hányadát a nemzetközi turistaérkezésekből (2004. január-augusztus 9,5 millió turista) származó bevételei (6,7 millió euró) adták.

Ezzel szemben Extremadurában a belföldi vendégforgalom szinte minden évben meghaladta a nemzetközi turistaérkezések számát, vagyis a régió idegenforgalma kifejezetten a belföldi turizmusra épül. Extremadurában – amit az ország élés kamrájának is neveznek – a mezőgazdasági tevékenységek és a természethez való közelség a hangsúlyosak; a falusi vendégfogadás, a bor és a zöld turizmus feltételei többnyire erre támaszkodhatnak. Extremadurában a falusi turizmus egyszerre jelenthet esélyt a gazdasági felemelkedésre, a népesség megtartására, illetve a munkahelyteremtésre. A felzárkózás, a kitorési lehetőség, illetve a térségi válságkezelés egyik eszközét jelenti az extremadurai turizmusfejlesztés, amely a mezőgazdasági tevékenységre alapozva alakítja ki a térségre jellemző agrárprofilú kínálatát, a falusi vendéglátás imázsát.¹⁶

Felhasznált irodalom

- AUBERT A. 2001: A turizmus és a területfejlesztés stratégiai kapcsolata Magyarországon. Turizmus Bulletin. 2001/1. 44-48.
- ÉLTETŐ A. – HERCSUTH A. 2003: Katalónia modernizációja. MTA Világgazdasági Kutató Intézet, Budapest.
- K. FAIX D. 1998: Geografía de España. Eötvös József könyvkiadó, Budapest. pp: 134-135., 140-143.
- KÓRÓDI M. – DUDÁS P. A rurális kistérségek turisztikai pozícióját meghatározó tényezők összefüggései. Turizmus Bulletin. 2004/1. Budapest. pp: 32-38.
- PROBÁLD F. (szerk.) 2000: Európa Regionális Földrajza. ELTE Eötvös kiadó, Budapest. pp: 329-332.
- ETC Estudis de Turisme de Catalunya Anuario Estadístico de Extremadura Web de la Generalitat de Catalunya: [http://: www.GENCAT.com/turismo](http://www.GENCAT.com/turismo)
<http://: www.ine.es>
Web de la Generalitat de Catalunya: <http://: www.GENCAT.com/> ETC Estudis de Turisme de Catalunya Extremadura: <http://: www.extremadura.com>
Extremadura: <http://: www.juntaex.es>

¹⁶ Kóródi M. – Dudás P. A rurális kistérségek turisztikai pozícióját meghatározó tényezők összefüggései. Turizmus Bulletin. 2004/1. Budapest. pp: 32-38.